

Môi trường biển đang bị ô nhiễm

Biển được biết đến như là tài sản đặc biệt quý giá mà thiên nhiên đã “trao tặng” cho mỗi quốc gia. Việt Nam hiện có khoảng 3260km chiều dài bờ biển với một nguồn tài nguyên biển phong phú. Bên cạnh đó còn có khoảng 3000 hòn đảo, 44 vịnh, 12 đầm phá, 1120 rạn san hô, 252500ha rừng ngập mặn, thảm cỏ biển phân bố đều từ Bắc vào Nam tạo nên một quần thể thiên nhiên tươi đẹp và trù phú.

Với đặc tính như vậy, biển

Việt Nam chính là nơi quần tụ nhiều loài hải sản quý, ẩn chứa những tiềm năng phát triển kinh tế to lớn. Tài nguyên biển đa dạng là nguồn thực phẩm và là nguồn thu nhập quan trọng cho phần lớn cư dân ven biển. Tuy nhiên, những năm gần đây, do việc phát triển kinh tế cùng với sự buông lỏng quản lý dẫn đến việc khai thác tài nguyên biển bừa bãi không có quy hoạch - biển đang là nơi tập trung các chất thải từ lục địa theo sông đổ ra, các chất thải sinh hoạt dân cư, khu công nghiệp chưa được xử lý, các

bến cảng, các phương tiện giao thông vận tải và cả sự cố tràn dầu... vẫn từng ngày đổ ra biển đã gây ô nhiễm nặng nề.

Chính vì vậy, những hệ sinh thái biển và ven biển đang nhanh chóng bị xuống cấp hoặc bị biến đổi. Hiện tượng phá rừng ngập mặn một cách bừa bãi để nuôi trồng thủy sản, phá vỡ hệ cân bằng sinh thái, làm mất đi nhiều loài hải sản; việc đánh bắt cá bằng lưới quét mắt nhỏ, bằng chất nổ, thuốc độc... đã tiêu diệt hàng loạt sinh vật biển mà theo đánh giá thì phải mất hàng chục năm mới khôi phục lại được. Thậm chí việc quai đê lấn biển ở một số vùng cửa sông, ven bờ cũng làm thay đổi dòng chảy và có nguy cơ xói lở bờ ở các vùng khác. Tình trạng ngập lụt ở các vùng ven biển do chặt phá rừng bừa bãi để khai thác gỗ, đốt rừng đầu nguồn... đã làm

Ngày Môi trường thế giới và Ngày Đại dương thế giới năm nay với chủ đề “ Trái đất cần chúng ta - Hãy liên kết chống lại biến đổi khí hậu”, “ Chúng ta chỉ có chung một đại dương, một bầu khí quyển, một tương lai” chính là dịp để mọi người khẳng định quyết tâm hưởng ứng các hoạt động bảo vệ môi trường, bảo vệ biển đảo, ứng phó với biến đổi khí hậu, vì sự phát triển bền vững của hành tinh chúng ta.

BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG BIỂN

VÌ SỰ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

đảo lộn các hệ sinh thái, dẫn đến việc huỷ diệt các dải san hô, nơi sinh sống của nhiều loài thủy sản.

Theo các tài liệu nghiên cứu của các nhà khoa học, 80% tài sản vô giá của biển Việt Nam như hệ sinh thái, thảm cỏ biển, rạn san hô đang nằm trong tình trạng rủi ro và 50% được cảnh báo là rủi ro cao, khó khắc phục.

Cần hành động để bảo vệ và giữ gìn môi trường biển

Muốn phát triển bền vững, ngoài việc phát triển kinh tế thì việc giữ gìn và bảo vệ môi trường sống chung quanh cũng là một việc quan trọng và cần có những biện pháp cấp bách nhằm hạn chế đến mức thấp nhất sự thiệt hại do ô nhiễm gây ra, đặc biệt đối với môi trường biển.

Chính vì vậy, Việt Nam ra Luật Bảo vệ môi trường và ngày 12-5-2004, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Nghị định số 12/2004/NĐ-CP quy định về Xử phạt hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường, nhưng việc đưa nó vào đời sống xã hội, để trở thành ý thức chấp hành tự giác trong mỗi người dân không phải là vấn đề đơn giản. Hiện nay, hiểu biết của người dân về những hoạt động có ảnh hưởng tiêu cực đến môi trường và sự liên hệ giữa đốt, phá rừng đầu nguồn, rừng ngập mặn, xả rác bừa bãi... với lụt lội, hạn hán, xói lở đất... còn rất hạn chế. Vì vậy, cần phải có những biện pháp tuyên truyền sâu rộng, có hướng dẫn đầy đủ đến người dân để họ hiểu được sự cần thiết phải bảo vệ môi trường nói chung và môi trường biển nói riêng.

Mới đây, Nghị định 25/2009/NĐ-CP ngày 6-3-2009 của Chính phủ ra đời là một văn bản pháp lý quan trọng

quy định về thể chế quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường biển và hải đảo. Nghị định cũng quy định, việc cấp phép khai thác sử dụng tài nguyên biển và đảo phải căn cứ vào quy hoạch sử dụng tài nguyên và bảo vệ môi trường biển hải đảo, quy hoạch chuyên ngành đã được phê duyệt. Nhằm phòng ngừa, ngăn chặn, kiểm soát ô nhiễm biển hải đảo; các chủ cơ sở sản xuất kinh doanh trên hải đảo, chủ phương tiện nổi trên biển có trách nhiệm báo cáo về chất thải, và phương án xử lý chất thải cho cơ quan quản lý Nhà nước về môi trường; nước thải từ các giàn khoan thăm dò và khai thác dầu khí, phương tiện nổi, của các tổ chức, cá nhân hoạt động tại vùng biển Việt Nam chỉ được phép xả ra biển sau khi đã xử lý đạt quy chuẩn kỹ thuật môi trường.

Tuy nhiên, để bảo vệ môi trường biển thì chúng ta cần có sự hợp tác của các cấp, các ngành và sự đầu tư thích đáng đối với việc phát triển công nghệ tiên tiến như tin học, vật lý học, viễn thám để kiểm soát được mức độ ô nhiễm môi trường biển,

từ đó mới có thể đưa ra những giải pháp và xử lý kịp thời. Bên cạnh đó, môi trường biển hiện đang là vấn đề chung của các quốc gia trên thế giới nên vấn đề hợp tác quốc tế trong quản lý và bảo vệ môi trường biển cũng không kém phần quan trọng.

Việt Nam cũng đề ra chiến lược biển đến năm 2020, theo đó, phấn đấu tăng trưởng quốc gia mạnh về biển, giàu lên từ biển, bảo vệ vững chắc chủ quyền, an ninh quốc gia và kinh tế biển. Chúng ta chủ trương phát triển kinh tế biển, hướng ra biển và coi đây là chiến lược quan trọng trong thế kỷ 21. Chính vì vậy, cần phải có giải pháp toàn diện, có sự điều chỉnh hợp lý và có những sách lược đúng đắn để bảo vệ tài nguyên biển và hạn chế đến mức thấp nhất ô nhiễm môi trường biển nhằm bảo đảm sự phát triển kinh tế trong đa dạng sinh thái biển - có như vậy, Việt Nam mới thật sự là quốc gia phát triển bền vững.

Minh An

Ảnh : NV